

TIMMERFOLK

ULRIKA LAGERLÖF

Blekjorden

ROMANUS
& SELLING

ULRIKA LAGERLÖF

Blekjorden

Roman

**ROMANUS
& SELLING**

TIDIGARE UTGIVNING AV ULRIKA LAGERLÖF

Hjortronmyren (2024)

PÅ ANNAT FÖRLAG

Stanna hos mig (2021)

Romanus & Selling
Box 3159, 103 63 Stockholm
info@romanusochselling.se
www.romanusochselling.se

ISBN 978-91-89949-22-5
Copyright © Ulrika Lagerlöf 2025
Enligt avtal med Grand Nordic Agency AB
Omslag: Miroslav Sokcic
Tryck: ScandBook, EU 2025
Första tryckningen

Del 1: Erosion

MAJ 1949

Nils är rödgråten och snorig, står med händerna knutna och ser på Siv. Skorna är leriga och har lämnat fläckar på det såp-skurade plankgolvet i köket. Siv släpper kastrullen som hon just försökt få ren från några envisa, trådiga bitar kål, och tar upp händerna ur diskbaljan. Uttrycket i Nils ansikte passar inte alls en tioåring. Han borde vara bättre på att kontrollera sig vid det här laget, men alla Nils känslor verkar sitta på utsidan.

”Jag hatar dem, hatar dem allihop!”

Siv torkar händerna på förklädet och låter dem sedan uppgivet sjunka ner längs sidorna. Så mycket känslor och så mycket ord. Siv förstår inte hur hon kunnat få en son som har så mycket inom sig som måste ut hela tiden.

”Vad är det som har hänt?”

Hon tar två steg och sätter sig på en av köksstolarna runt det stora slagbordet, försöker andas lugnt. Sträcker ut en hand för att fatta hans, men han rycker undan den. Hon vill hellre försöka lugna med mjuka händer än med ord. När han var liten fungerade det, men sällan numera.

”Jag var till skogen för att se om det kommit några blommor, och då så jag Lasse, Alfred och Stig som hittat en fågelunge, och de var inte snälla mot den. Jag sa åt dem att de skulle låta den vara. Då bara skrattade de åt mig och sa åt mig att springa hem, om jag nu visste vars jag kom från.”

Siv stelnar till för en kort sekund. Sedan reser hon sig hastigt från stolen och går bort till skafferiet, öppnar det och plockar fram en kakburk i plåt.

”Sen då?”

Hon frågar med ryggen vänd emot, vill egentligen inte höra.

”Sen jagade Lasse och Stig mig medan Alfred satt kvar med fågel. Jag kunde höra hur den pep. Men jag blev tvungen att springa, och så ramlade jag i leran. Då skrattade de ännu mer och sen gick de tillbaka till Alfred.”

Han snörvlar till och när han fortsätter låter rösten vädjande.

”Vi måste hjälpa fågel!”

Siv skakar på huvudet.

”Det är bättre att du håller dig kvar hemma”, säger hon bestämt.

Nils börjar gråta och snora ännu mer.

”Den var jätteliten”, pressar han fram. ”Kanske nästan nykläckt.”

Siv biter ihop om orden. Att det inte är någon idé. Att det är för sent att hjälpa fågelungen, och att det bara skulle bli värre för Nils om hon kom och la sig i. Så mycket vet hon säkert.

Hon vänder sig om och ser in i Nils ögon. Spräckliga är de, som ett fågelägg. En blandning av hennes egen bruna ögonfärg och Nilas gröna. Men nu är de grumliga av tårar, och hon känner hans smärta hugga till i hennes eget bröst när hon möter hans blick, sedan vänder hon ryggen till igen.

Den där blicken han har, hon klarar inte riktigt av den. Den sliter och drar i henne, vill få henne att lösa allt som är fel, fast hon inte kan. När hon försöker blir det sällan bättre. Dessutom borde han väl ändå klara sig själv nu, kunna lösa sina egna problem? Han är ju ingen småunge längre.

”Jag har bakat bondkakor. Vill du ha några? Och lite varm mjölk?”

Han nickar, torkar sig under näsan med ärmen och drar ett darrigt andetag.

”Varför retar de mig så mycket?”

Siv, som fortfarande står med ryggen mot, ser ut genom fönstret, på de små åkerlapparna och skogen där bakom. Lerigt och skitigt, även om små spröda strån börjar sticka upp ur marken. Med de mörka molnen ovanför ser det ovanligt grått och dystert ut, trots att det är maj månad. Hon ser John komma ut ur ladugården med en skottkärra full med koskit. Det är söndag och ledigt från timmerflottningen som han alltid ägnar sig åt så här års. Han ser ut att vissla för sig själv. Alltid lika tillfreds med tillvaron.

”Jag vet inte”, säger hon korthugget.

Hon håller lite mjölk i en kastrull och ställer på vedspisen. Läger upp en hel hög med kakor på en tallrik och ställer framför Nils som genast plockar för sig. Mjölken börjar snart ryka och han får den i en kopp som han sörplar på.

Siv iakttar honom tyst medan han tuggar och dricker, obehaget bubblar i magen på henne. Vet barnen något som de inte borde veta? Om vem som är Nils riktiga pappa? Är det därför de säger så där, att Nils kanske inte vet var han kommer från?

Lasse är en hal typ, det såg Siv så snart han och Nils började skolan tillsammans. Det där beräknande uttrycket runt ögonen, munnen som hela tiden verkar ha något förödmjukande i beredskap att kasta fram. Helt olik sin far Anders, som Siv arbetade med i skogskojan. Anders som var så skojig och hjälpsam och som var en viktig del i att få Siv att trivas i början när hon arbetade som kocka. När hon stöter på honom nere på byn numera är han alltid lika trevlig. De pratar och skojar nästan som förr, men varje gång hon träffar på honom måste hon också granska hans ansikte och undra om han vet. Det är förbannelsen som följer i hennes fotspår genom byn. Tvingar

henne att lyssna uppmärksamt till tonfall och noga granska alla blickar. Ständigt vara på sin vakt. Kanske har Anders räknat ut vad som hände den där sommaren för snart elva år sedan. Och kanske att han sedan råkat säga något hemma vid köksbordet som Lasse hört.

Siv håller upp en kopp kaffe ur pannan som står på vedspisen. Trots att hon har elspis numera föredrar hon ändå att använda vedspisen, den är ju oftast igång.

”Du ska passa dig för Lasse. Han är inte snäll”, säger hon och sätter sig med kaffekoppen mitt emot Nils.

”Det är inte så lätt mamma. Vi går ju i samma klass.”

”Jag vet.”

*

Kvällsluften känns sval och lätt att andas. Nila drar med handen över båtens sida, lukten av tjära stiger från det slitna träet. Han drar in doften i djupa andetag samtidigt som han skjuter ifrån med foten och kliver ner i båten. Undrar stilla om han tjärat den för sista gången. Om den också ska säljas, precis som allt annat? Nu när de inte ska bo vid sjön längre. Träets yta är klistrig mot huden. Han känner med handen längs med skrovet innan han fattar tag om årorna och börjar ro. Nykläckta svidknott dansar i kvällsljuset och ekan glider så lätt över vattenytan som är spegelblank och lugn i skymningen. Han ser sig omkring, låter blicken vandra runt sjön. Vet hur stor förändringen är där bakom strandkantens träd och buskar. Men förändringen är fortfarande osynlig, kamouflerad i dagsljuset.

Om bara någon timme kommer skillnaden att vara uppenbar. Förr om åren när han rodde här om kvällarna glittrade det runt sjön från hus och gårdar. Fotogenlampor och Primus-

lampor var visserligen snåla ljuskällor, bara tillräckliga för att ge den som satt närmast nog med ljus för handarbete eller bokföreläsning, men från utsidan blev ändå de små fönsteröppningarna i stugor och torp till glimrande stjärnor runt sjön. Svaga ljus som visade att det bodde människor där. Nu har ljuspunkterna blivit allt färre. Fler och fler har släckts i takt med att både samer och svenskar övergett marken, flyttat in till Djupsele eller ännu längre bort. Gårdarna har rivits, husen flyttats eller bara övergivits. Och snart ska även deras viste stå tomt.

Nila låter årorna vila nästan helt den sista biten. Båten får långsamt glida in mot stranden, han har ingen brådska. Den skrapar mot undervattensväxter, slår så i den grova sandbotten, alltid mjuk och dyg där längst in mot kanten. Maggi sitter på bänken vid husväggen, viftar bort en mygga och ser på honom när han kommer.

Hans mor har blivit äldre, han ser det nu. Håret är gråsprängt och i den beslutsamma pannan har rynkor ristat sin väg. Kanske är det tvivlets rynkor som satt sina spår där. Osäkerheten och villrådigheten över vad de ska göra, vilken väg de ska gå.

Han slår sig ner bredvid henne på bänken, lutar sig framåt och vilar armbågarna mot knäna. Skogen runtomkring deras viste är full av vårens fågelkvitter. Lavskrikor tjattrar i grannarna bortanför getstallet, men Nila vet att längre bort är det tyst. Där sitter inga fåglar, för där finns inga träd kvar. Marken är alldeles kal efter ännu en stor avverkning. Allt är borta, ett resultat av statens användning av deras gamla lapps katteland. Markerna som borde varit deras, men som staten säger är kronomark.

”Har du bestämt hur vi ska göra med de där?”

Han nickar mot kåtan och härbret. Maggi följer hans blick,

låter ögonen vila på timmerkåtan som Nilas morföräldrar bodde kvar i ända till slutet. Sista året bara mormor, ensam, då när morfar gått bort. Med en tjurig envishet vägrade hon att flytta någon annanstans, inte ens in till stugan och de andra.

Maggi tiger först, sammanbitna käkar. Så ser hon snabbt på Nila.

”Han säger han kan ta alltihop om vi vill. Johansson alltså. Men vi får bara betalt för stugan. Resten tar han för att vara snäll säger han.”

Nilas ser sig om. Stugan ska plockas ner, stock för stock, och fraktas bort därifrån. Timret ska användas någon annanstans. Eller bli till ved kanske.

Han tänker på lassen med timmer han såg rulla in med järnvägen i Stockholm när Europa för andra gången under 1900-talet drogs in i krig. Han ryser åt minnet av hur naiva han och Vilhelm var, att de trodde att de skulle kunna åka till Stockholm för att påverka i lappfrågan, men hur det mest av allt blev ett år av att hanka sig fram. Lasta av timmer, kapa och klyva. Ett evighetsarbete för att hålla huvudstaden uppvärmd under de kalla vintermånaderna. Nog hade han sett på timret att det var bostäder som eldades.

”Under kriget eldade stockholmarna gårdar från Hälsingland i sina kakelugnar. Jag var själv med och högg upp dem”, säger han och stirrar ut i luften.

Inte vet väl han vad Johansson har tänkt göra med timret. Men nog blir timmerkåtan och härbret bränsle, det är han ganska säker på.

Maggi svarar inte. Han ser att hon blir blank i ögonen. En plötslig impuls får honom att lägga sin hand på hennes. Hennes hand känns oväntat liten under hans egen, så olikt hur det brukade vara. Då när han var barn och kunde gömma sig i hennes trygga handflata. Nu är det hennes hand som försvinner

i hans. De sitter så tysta en stund. Så reser hon sig plötsligt.

”Då är det väl bättre att vi eldar upp det själva. Min familjs viste ska inte bli till ved i någon stockholmares kakelugn”, säger hon.

Hennes röst låter hård men han hör att den darrar lite.

Han nickar och hon går in i stugan. Nila sitter kvar, lutar sig mot väggen och sluter ögonen. Hör som ett svagt sus när hon pratar med pappa där inne. Dämpade röster bakom tjocka timmerstockar. Han hör en myggas inande komma allt närmare, tills han anar hur den landar i hans panna och surrandet upphör. Väntar på det lätta sticket när den letat sig fram till en bra punkt att suga blod från. Han tänker på Sivs panna den där gången vid skogstjärnen, myggan som slog sig ner där och som han viftade bort åt henne.

Allt som var och allt som blev. Han ångrar ingenting, det gör han verkligen inte. Inte sommaren som skogshuggare, inte mötena med Siv. Han ångrar heller inte året i Stockholm. Men ändå. På många sätt önskar han att saker hade blivit annorlunda. Men vad hjälper det att gå runt och tänka så. Allt som finns är ju verkligheten, och vad som blev av allt till slut.

*

Siv tittar ner på Nils smutsiga byxor, synar fläckarna av lera blandad med intorkat blod. Han hade gömt dem nu igen, längst in under sängen. De måste ha legat där i en vecka åtminstone. Hon fingrar på den stela ytan där leran och blodet är extra tjockt. Det är inte första gången. Men hon vet inte vad som är värst. När han står i köket och snörvlar och gråter eller när han gömmer dem och låtsas som ingenting. Många gånger har hon önskat att han ska sluta visa så mycket känslor, men inte blir det bättre om hennes önskan slår in. Barnen är lika

dumma mot Nils oavsett, det vet hon ju. Skillnaden är bara att Siv inte får höra om det.

Fingrarnas grepp om byxorna hårdnar och hon känner hur orken rinner genom kroppen, verkar försvinna ner genom fotsulorna och sippra ut över golvet. Hon vet inte vad hon ska fråga. Vet inte heller om hon vill veta. Nils skulle väl själv berätta om han tyckte att det behövdes? Eller är det hon som gör fel? För nog är hon bra otillräcklig som mamma, det känner hon allt som oftast numera. Men hon vet inte hur hon skulle kunna göra annorlunda.

Siv tittar ut genom fönstret på den tomma gårdsplanen därutanför, vattnet i pölar utanför ladan. Är det ens någon mening med att försöka få byxorna rena? Hon kanske bara ska kasta dem. Varken Nils eller John behöver se dem och hon har dessutom tyg kvar så att hon kan sy ett par nya. Det kommer ändå inte gå att få dem rena, det vet hon ju egentligen. Hon ser ner på byxorna. Kanske att en fläckkula av blekjord hade fått bort fläckarna? Sådana som farmor Johanna brukade göra.

Siv minns kölden så tydligt. Vattenångan i utandningsluften som blev till rökmoln mot himlen. Hembyn insvept i grått dis, de sista flyttfåglarna som skyndade i sträck över himlen. Hur ovant det hade varit att vara ensam med farmor. Att få hjälpa henne med något. Frosten i gräset hade krasat under skosulorna när de klev från byvägen in i skogen.

”Här.”

Farmor Johanna hade pekat och Siv hade grävt. Hur gammal kan hon ha varit då? Sex, sju år kanske. Tillräckligt för att farmor skulle tycka att Siv kunde göra nytta, annars hade hon aldrig fått följa med.

Mossan var enkel att skära igenom och vika bort, men det tog emot att ta sig genom det bruna skiktet under mossan, med

jord och växtdelar. Hon behövde inte gräva djupt, men ljun-
g och bärris hade rötter som löpte kors och tvärs genom jorden
och fick spaden att hela tiden fastna. Hon minns att hon tänkte
att naturen testade henne. Ville se om hon var värdig. Om hon
var beslutsam nog. Siv högg och högg, tills hon äntligen gjort
en rund ring, stor som ett dasslock. Tillsammans tog hon och
farmor tag i varsin ände och drog bort jorden. En rund cirkel
som höll ihop genom de tusentals rottrådar som slingrade sig
genom jorden. När de lagt jordklumpen åt sidan kikade de ner
i hålet, och där var den: blekjorden.

”Känn på den.”

Farmors hand som höll fram den gråa jorden, Siv som för-
siktigt strök med pekfingret, kände den oljiga ytan.

”Varför är den så fet? Skulle den inte suga upp fett?”

Farmor tittade på henne och log.

”Jo, det kan man inte tro. Men det är precis vad den gör.”

”Varför?”

”För att den själv är nästan tom. Allt i marken rinner bara
igenom den, den har tömts på färg och innehåll. Därför suger
den så bra. Den tar upp allt fett och all smuts som den kommer
nära.”

Blekjorden de samlade skulle bli fläckkolor. Sådana som
farmor alltid gjorde, och som de använde för särskilt hårt
smutsad tvätt. Dessutom brukade hon valka pappas kläder
med blekjorden, då tålde de vätan bättre när han jobbade i
skogen på vintern. Farmor hade lärt sig det av sin farmor,
eller mormor kanske. Nymodigheter som man kunde köpa
i affären rynkade hon bara på näsan åt. Sa att inget hjälpte
som blekjorden.

Siv fick hugga ut flera hål med spaden innan farmor var
nöjd. När de sida vid sida gick ut ur skogen tog Siv farmors
hand. Det kändes ovanligt, men ändå rätt. Först ryckte farmor

till, nästan skrämt. Men sedan lät hon Siv hålla handen och då kändes det som att de hörde ihop, för en liten stund.

Så länge sedan, och ändå så nära. Bara ett minne bort. Ändå omöjlig att nå nu. Farmor är död och begravnen och Siv är inget barn längre. Istället är hon mamma till ett eget barn, som kommer hem med blodiga knän och trasiga byxor utan att hon kan hjälpa honom alls.

Siv tar tag i köksbänken, benen känns plötsligt svaga. Byxorna får ligga kvar på bänken när hon stapplar bort till kökssoffan och sätter sig ner. Blodet susar innanför pannbenet, för ett ögonblick trodde hon nästan att hon skulle svimma. Hon känner sig urlakad på något sätt. Tömd på all näring. Precis som blekjorden.

Vad är ens meningen med alltihop? Hon fingrar på slagbordets bomullsduk, den som hon dekorerat med virkade spetskanter men som nu har fått flera fula fläckar från utspilld mat som vägrar gå bort, hur mycket hon än gnuggar. Allt faller samman, förfulas och slits.

Hon ser sig omkring i köket, förvirrad, undrar varför hon alls ska ta sig för något. Men sedan hör hon det välbekanta ljudet av Nils steg på grusgången, och en snabb blick på klockan berättar för henne att hon måste ha blivit sittande, tomt stirrande framför sig, i bortåt en timme. Då kastar hon sig upp från kökssoffan. När Nils öppnar ytterdörren har Siv slängt in de förstörda byxorna i ett av skåpen, med rak rygg står hon och ser mot honom när han kliver in i hallen. Han stänger dörren tyst efter sig, ser på henne och verkar först vara på väg att säga något, men sedan ångra sig. Istället böjer han sig ner för att knyta av skorna. Hon vänder ryggen till och börjar plocka den torra disken ur diskstället. Allt är ju som vanligt egentligen. Det är bara inom henne som allting verkar rämna.

OKTOBER 2022

Den tunga självstängande dörren slår igen bakom Eva, hon anar den i ryggen. Ett lätt svepande vinddrag och ett sugande läte när den sluter sig bakom henne. Hon är tillbaka igen.

Hon ruskar lite på sig, tar ett djupt andetag. Det här kommer att gå bra. Känslan av Mattias varma händer och lugna röst är där, de som tog emot henne på gårdsplanen igår kväll och fick allt det stökiga och osäkra som virvlat runt i kroppen på henne på sistone att mjukt singla ner och lägga sig lugnt i botten av hennes mage. Som ett dämpande snötäcke som bäddade in all stress från Stockholmskontoret, med omorganiseringar och gud vet vad. Att även hennes tonårsson Vilgot är glad över att åka hit är också något som gör Eva lycklig. Han pratade på nästan oavbrutet i bilen, hela vägen till Härnösand där han till slut somnade för att därefter sova i flera timmar med öppen mun och huvudet lutat mot sidorutan. Eva vet hur mycket Vilgot gillar Fanny, Mattias dotter, och hon har förstått att han verkligen sett fram emot höstlovet. När Fanny mötte dem i hallen var det uppenbart att det är ömsesidigt, hon och Vilgot sken som solar mot varandra.

Eva ser sig omkring på kontoret och kan konstatera att allt är sig likt. Här sitter skogsbolagets lokala virkesköpare som arbetar i trakterna kring Djupsele, och det är samma roll-up med leende ansikten och samma säljande slogan som möter

henne innanför dörren som förra året. Till och med lukten av kaffe och rengöringsmedel är sig lik. Att få komma hit en vecka är ett välkommet avbrott från den stressiga vardagen hemma, nu ska hon bara ta sig över den här mentala tröskeln att möta personalen på lokalkontoret igen. En urdrucken kaffemugg står kvarlämnad på det vita Ikea-bordet i fikarummet. Allt ser ut precis som det gjorde när hon klev in här i januari. Sekunden senare hör hon ljudet av en kontorsstols plasthjul som rullar mot golvet, och så steg som närmar sig i korridoren. Gummisulor mot blankpolerad plastmatta.

”Eva! Kul att se dig. Välkommen.”

Rickard kommer runt hörnet, med pikétröja och friluftsbuxor och samma avväpnande leende som alltid.

”Ja det är kul att vara här igen”, säger hon och försöker låta obekymrad.

Tänker att hon har rätt att stå upp för sig själv. Att hon faktiskt får vara här, oavsett vad de tycker om allt det som hände i vintras. Då när lokalkontorets kollektiva ryggdunkningar och hejarop fick ett abrupt slut, eftersom hon – som kom hit från huvudkontoret för att hjälpa till med mediekrisen – till viss del tog aktivisternas parti. Eftersom hon tyckte att den där skogen som skulle avverkas borde skyddas istället. Fast det var väl det minsta problemet. Än värre var det ju att kunden, Börje Widelius, sa upp avtalet strax därefter. Inte ens ett år har gått, men det känns ändå som en hel livstid sedan hon var här på kontoret i Djupsele förra vintern.

”Har du träffat Robin?”

Eva ler och skakar på huvudet, vänder sig mot en lång kille som just stegar in i fikarummet, han tar hennes hand i ett fast grepp och ser henne i ögonen. Robin är rödlätt, fräknig och har blå ögon med långa, ljusa ögonfransar.

”Hej Eva! Kul att träffas. Du jobbar med skogsskötselfrågor på huvudkontoret, eller hur?”

Eva nickar och tar hans hand, hon känner sig genast välkommen på riktigt av det varma handslaget.

”Robin är ny virkesköpare här. Har flyttat upp hit från Örnsköldsvik efter sommaren. Gunnar har ju bestämt sig för att börja växla ner inför pensionen, så vi behövde lite nya krafter.”

Rickard pausar, så klappar han Robin på axeln och ser stolt ut.

”Och vilka krafter sen. Robin har fått tillbaka Börje Widelius. Avtalet signerades igår.”

”Va?”

Evas blick vandrar mellan dem båda. Det är en räddning för lokalkontoret, men i hennes huvud radar problemen genast upp sig.

Robin ser generad ut.

”Äsch”, säger han och rycker på axlarna. ”Jag tog det som en säljutmaning”, säger han och blinkar med ena ögat mot henne.

”Bra jobbat”, säger Eva.

Så blir det tyst. Frågan hänger på tungan, men hon biter ihop om den, sväljer. Vill inte få svar på om Börje Widelius har samma inställning som förra vintern kring skyddsvärd skog. Om de verkligen vill backa upp honom och bli förknippade med hans idéer om hur skogsbruk ska gå till. Men det är inte hennes sak. Bättre att bara låta det vara.

”Jaha, ska du vara ledig när du är här uppe då eller ska du jobba?” säger Rickard.

”Ja, jag tänkte sitta här och jobba en del om det är okej? Vilgot har höstlov så vi är i Djupsele hela veckan.”

Rickard nickar.

”Självklart, du kan ta gästkontoret som du hade i vintras.”

”Jag ska bara ut med hunden så kan vi väl ta en kaffe sen?” säger Robin och Eva nickar.

Så visslar han en kort ton och en stor, korthårig jakthund kommer lommande ut från ett av kontoren.

”Det här är Stella”, säger Robin och ser kärleksfullt på tiken som kommer fram och ställer sig bredvid honom.

Hunden ser förväntansfullt på kopplet som han plockar ner från en krok på väggen.

”Vad fin hon är”, säger Eva och funderar först på om hon ska försöka hälsa på hunden, men tiken ser helt ointresserad ut av att söka kontakt så Eva plockar upp sin väska istället.

”Då går jag och gör mig hemmastadd”, säger hon och går bort till det kala gästkontoret, plockar upp laptopen och kopplar in den i dockningsstationen.

Hon väntar på att den stora datorskärmen ska lysas upp när den får kontakt med datorn. Några kletiga fingeravtryck och prickar av något som stänkt syns tydligt i kontrast mot den svarta bakgrunden. Utanför fönstret drar vinden genom redan avlödade trädkronor. Landskapet visar upp sig från sin absolut fulaste sida, innan den första snön, men ändå känns det fint att vara här. Hon kan nästan känna hur pulsen går ner. Lugnet i naturen utanför, långt från storstadsstressen. Här i Djupsele dämpas dessutom känslan av rotlöshet som hon släpat runt på hela sitt liv, för här – mer än någon annanstans – hör hon på något sätt till. Här finns skogen och släktbanden. Och Mattias. Tack vare honom och Nila har några små rottrådar börjat gro och treva sig ner i marken, greppat tag i jorden här. Skärmen blinkar till och de kletiga fingeravtrycken och stänkprickarna blir otydliga mot den nu upplysta bakgrunden. Det som hände med skogen och avverkningen förra vintern har hon lämnat bakom sig, hon behöver inte tänka på det mer. Nu är det fullt fokus framåt.